

A KGST-országok együttműködésének szerepe a Mongol Népköztársaság ásványinyersanyag-bázisának fejlesztésében

Irta: **M. Pelzsee**

a Mongol NK fűtőanyag-, energetikai ipari és földtani minisztere
a közgazdasági tudományok kandidátusa

A KGST Földtani Állandó Bizottsága egyike a KGST azon szerveinek, amelyeknek a tevékenységében országunk kezdettől fogva aktívan részt vesz.

A MNFP Központi Bizottsága és a Mongol Népköztársaság Kormánya nagy jelentőséget tulajdonítanak a KGST-tagországok szocialista gazdasági integrációját célzó Komplex Program megvalósításának, amelynek célja annak az általános problémának a megoldása, hogy minél közelebb hozzák egymáshoz a KGST-tagországok gazdasági fejlődési színvonalát. Ebben a programban különös helyet kap a Mongol Népköztársaság.

Bizottságunk a KGST Végrehajtó Bizottság ajánlásainak végrehajtásakor a Mongol Népköztársaság területén folyó földtani vizsgálatok fokozásával kapcsolatosan nagy figyelmet szentel az ország ásványi nyersanyagbázisa kiszélesítésének, újabb lelőhelyek kimutatási perspektívái bővítésének, a földtani kutatás fő irányai meghatározásának és a Mongol Népköztársaságban tervbevetett közös földtani expedíciók szervezésével kapcsolatos kérdéseknek, amely expedíciók az érdekelt KGST-tagországok képviselőinek közreműködésével létesülnek annak érdekében, hogy minél nagyobb ütemben tárjanak fel új hasznosítható ásványi nyersanyaglelőhelyeket az országban, többek között kokszolható kőszén, ritka- és színesfémek érceit, foszforit-lelőhelyeket stb.

Annak eredményeképpen, hogy a földtani kutatásban sokoldalú segítséget kapunk a Szovjetunótól, valamint Bulgáriától, Magyarországtól, az NDK-tól, Lengyelországtól és Csehszlovákiától, jelentősen nőtt a Mongol Népköztársaság területének földtani ismeretessége és egész sor igen fontos ásványinyersanyag-lelőhelyet kutattak fel. A Szovjetunió több, mint 50 év óta testvéri segítséget nyújt a hazánkban folyó földtani térképező és nyersanyagkutató munkákhoz.

Ezeknek a munkáknak az eredményeképpen országterületünk jelentős részéről elkészültek az áttekintő földtani térképek, helyenként pedig a közepes méretarányú földtani felvételek is, továbbá sokféle nyersanyaglelőhelyet tártak fel, amelyek bázisán országunkban létrejött a bányászati ipar. Az elmúlt években a szovjet geológusok segítségével kutatták fel a Buguntaj-i és Ih-Altat elnevezésű torlat típusú aranyérclelőhelyeket, a Modot környéki ónérclelőhelyet, a Hubszugul-vidéken található foszforit-lelőhelyeket, az Erdentijn-Obo és Cagan-Szurburga környéki réz—molibdénérc-lelőhelyeket. A Góbi-sivatag területén és országunk sztyeppe-

vidékein komplex földtani—vízföldtani térképezés folyik, amelynek rendkívül nagy jelentősége van a mezőgazdasági és ipari vízellátás problémáinak megoldása szempontjából.

A Bolgár Népköztársaság geológusai megkutatták és művelésre átadták a Cogt-Obo környéki kaolinlelőhelyet, továbbá feltártak egész sor nagy gipszlelőhelyet, tűzálló agyag-, valamint fluorit-, polimetallikus és réz—molibdénérc-lelőhelyeket.

A közös mongol—magyar földtani expedíció Kelet-Mongólia földtanilag hiányosan ismert területein 200 000-es felvételt folytatott. Ezen kívül az expedíció revíziós felderítő és részletes nyersanyagkutató munkát végzett wolframra, aranyra, rézre, molibdénre, ónra és polimetallikus ércekre. Ezeknek a munkáknak eredményeképpen feltárták az Aren-Nur-i réz—molibdén-, a szalhiti polimetallikus és a szalaa-i wolfram-előfordulást.

Az NDK geológusai az elmúlt években aranykutató munkát végeztek különböző fázisokban a henteji és bajánhongori aranyérc-területeken. Jelenleg a közös mongol—NDK földtani expedíció részletes kutatómunkát folytat a szalhiti polimetallikus előfordulás területén.

A Lengyel Népköztársaság geológusai Nyugat-Mongólia területén végeztek 200 000-es méretarányú földtani felvételi munkát.

Csehszlovákia geológusai a mongol szakemberek közreműködésével előkutatást és térképezést végeztek országunk központi és É-i területein, valamint nyersanyagkutató munkát az Erdentijn-Obo környéki réz—molibdén-előfordulás területén. Jelenleg a csehszlovák geológusok az ÉK-Hentej térségében lévő torlat típusú ónérclelőhelyeken végeznek nyersanyagkutató munkát.

Röviden így választhatjuk fel a testvéri szocialista országok közreműködését a Mongol Népköztársaság földtani felépítésének megismerésében és nyersanyagkincsünk feltárásában.

Befejezésül ki szeretném emelni, hogy a Földtani Állandó Bizottság egész sor ajánlást dolgozott ki és realizált, amelyek célja a Mongol Népköztársaság területén folyó gyakorlati célú földtani kutatás fokozása, a legfontosabb nyersanyagfajták ásványvagyományának növelése, a mongóliai földtani kutatás fő irányának meghatározása.

Bizottságunk 1972 óta végez sokoldalú vizsgálatokat „A Mongol Népköztársaság területén fellelhető legfontosabb ásványi nyersanyaglelőhelyek földtani felépítése és települési törvényszerűségei” c. témában. Ennek megoldása elő fogja segíteni a Mongol Népköztársaság terüle-

tének mélyreható megismerését, lehetővé teszi majd, hogy javaslatokat dolgozzunk ki az 1975 után hazánk területén végzendő gyakorlati célú földtani kutatás ésszerű irányait illetően, és elő fogja segíteni a Mongol Népköztársaságnak a többi KGST-orsszággal való együttműködése bővítését, az ország ásványvagyonának hasznosítása terén, kölcsönösen előnyös feltételek között.

1976-tól kezdve megszervezésre kerül egy nemzetközi földtani expedíció a Mongol Népköztársaságban, amelynek mi különös jelentőséget tulajdonítunk hazánk ásványvagyonának

komplex vizsgálata vonatkozásában, ami a Mongol Népköztársaság népgazdaságának fejlődéséhez nélkülözhetetlenül szükséges.

Az érdekelt KGST-tagországok két- és többoldalú műszaki-tudományos és gazdasági együttműködése Mongólia földtani megismerése, legfontosabb nyersanyaglelőhelyeink kutatása területén jelentősen gyarapítja majd a Mongol Népköztársaság gazdaságát, és elő fogja segíteni a szocialista közösség országainak potenciális ásványvagyonának növekedését.